

Bitkilerde üreme ve döl almaşı

Canlılar gelişmelerinin belli dönemlerinde yeni canlı bireyler meydana getirerek döllerin devamını sağlarlar. Bitkilerde üreme eşeyli ve eşeysiz üreme olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Eşeysiz üreme: *Sporla üreme, vejetatif üreme*

Vejetatif Üreme:

İkiye veya çok hücreye bölünme,

tomurcuklanma,

Üretken (gemma),

rizom,

stolon,

soğan,

soğancık,

çelik,

EŐEYLI ÜREME:

Farklı eşeyli üreme hücreleri olan gametlerin birleőmesi ile olan üreme çeőidine eşeyli üreme denir.

Eşeyli üreme başlıca 6 őekilde gerçekteőir.

Otogami,

izogami,

anizogami,

oogami,

gametangiogami,

somatogami,

DÖL ALMAŞI:

Gamet meydana getiren bir dölü, spor meydana getiren bir dölün izlemesi olayına döl almaşı denir. Döl almaşı boyunca kromozom sayılarında deęiőiklik olmaktadır.

Mayoz bölünmenin meydana geldiği yere göre, organizmalar üç gruba ayrılmaktadırlar.

1- Haplontlar: Mayoz bölünmenin zigotta gerçekleştiği bitkiler sadece zigot safhasında $2n$ kromozomludur.

2- Diplontlar: Mayoz bölünmenin gametangiyumlarda gerçekleştiği bitkilerde sadece gametler n kromozomludur.

3- Haplodiplontlar: Mayoz bölünme sporangiyumlarda meydana gelir. Haploid gametofit bir dölü, diploid sporofitin izlediği bir hayat döngüsüne sahip bitkilere haplodiplontlar denir.

Haploid gametofit ve diploid sporofitin görüldüğü döl almaşına heterofazik döl almaşı denir. Haplontlarda ve diplontlarda görülen döl almaşına da homofazik döl almaşı denir. Döl almaşında sporofit ile gametofit birbirine benzerse izomorf döl almaşı, benzemezler ise heteromorf döl almaşı denir.

Bitkiler aleminde gelişmiş gruplarda, özellikle tohumlu bitkilerde gametofit gittikçe indirgenerek gametlere kadar küçülmüş ve hatta bağımsız bir döl olma özelliğini tamamen kaybederek sporofit tarafından örtülüp, görünmez hale gelmiştir. Sporofit ise hakim duruma geçmiştir.